

לפני 25 שנה

למחזאי היהודי ארתור מילר, הכיבא את הכתבה "גב' מילר, כמו שהיא" סדר, "המחזאי" הכיבא תחת הכותרת, "חבר המזרח" ריב" את אחת מכתבות הפתיחה של השבועון למרד האלגנטי. מדור הספרים סקר את סיפורו של אביאל אחימאיר "עם קריאת הגבר". בשעה הלילית: האה הגדול עינו פקחה.

גליון "העולם הזה" שראשיתו השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקריש את כתבת השער לנושא "האה הגדול עינו פקחה" כתבה שהמשיכה והתמקדה בנושא גילויי "העולם הזה" על קיומו של מסד חקירות משעם משהכנסה. מדור העזרה, "הגנריות" תחת הכותרת, "האה גדול" התייחס לתופעה "לכל שין יש מלי שין". הכשר עדותו של הנאשם העיקרי ברצח ד"ר ישראל קסטנר, ואב אקסטין, הובאה תחת הכותרת "הייתי באווירת הרג כל הזמן" רשימה אחרת תחת הכותרת, "המתאבדים" הכיבא את סיפורם של המתאבדים בישראל, ובעיקר את סיפור קבורתם מחוץ לגדרות כתיבה בירושלים. שנישאה לספר נחתה של שחקנית הקולנוע מרילין מונרו, שנישאה לספר

"העולם הזה" 1050
תאריך: 20.11.1957

אישור הקצין מבארשבע: "אין דבר כזה", פסק השוט: "אתה עובר על החוק. אני לא קורא אישורים כאלה". השבוע, לאחד שחזר על נימוקיו כי כתב בפני בית-המשפט, דרך בכר לקנס של 30 לירות. קבע השופט: "אם קצין מיטרה מוציא אישור המנוגד לכללי הכיר-טחון — אין לאישורו כל ערך. הביטחון עדיף על הדרגה".

מישטרה

חדש בויקצו

שני הגברים המצוחדים לא הספיקו ל- פסוע אפילו את צעדיהם הראשונים ברחוב הירקון, כאשר גישה אליהם מחלוף סבג והציע להם את שירותיו: "רוצים בחורה? יש לי מצויינת. 15 לירות כל אחד".

השניים סקרו בהתעניינות את הצעיר הצמק. כמבקרים קבועים באותה סביבה, וידועים היטב לוותיקי המיקצו המפוסק, התפלאו לראות את הסרטור החדש שלא הכירם. הם נענו להצעתו. וסרו יחד עימו לאחת החצרות הסמוכות.

בחצר הציג סבג, 22, את רחל אבוטבול, 19 בפני לקוחותיו. הוא דרש את התשלום במקום. הלוקחות הסכימו. אך במקום סבג שלפו מכיסיהם תעודות-שוטרים. "אתה ע" צור", אמרו הסמלים הוותיקים יונה סיר-קיס ויוסף מנולסקי לסבג.

אנשים

● תוקפנות בלתי רגילה תקפה לאחר-נה את הטוראי השביעי נתן אלתרמן. בשבוע האחרון צירף גם הוא את קולו למקהלת תובעי עונש-המוות בישראל, וקבע בחרוזים רווייהסתה: "המישפט הפלילי ה' אדיש כמדע / הוא אחד הישגי תרבותו של אדם. / אבל אין הוא תחליף לחמת העדה. / לחמה הטבעית של שופכי הדם..."

● הנאשם ברצח ד"ר ישראל קסטנר, נר, יוסף מנקס, גילה השבוע בבית-המשפט, שהוא מקבל רשות לקרוא את כל העיתונים פרט להעולם הזה וטולס. כשנשאל על-ידי התביעה: "מרים בן-צורה, מה דעתו על מאמר מסויים כי טולס, השיב: "נתנו לי אותו לבית-הסוהר. יש לי שם הרבה זמן. אני לך אחרי שאקרא".

● אחרי שהתחיל להתברר מישפטו של משה דואק, זורק הרימון לכנסת, ולי-שעבר מתרים של בית-היתומים דיסקין בירושלים, פירסם המוסד מודעה בהצופה, ובה הודיע כי דרושים לו מתרימים, ה' מבקשים לפנות בצירוף המלצות. אילו המלצות דרושות, לא פורט במודעה.

● צרה חדשה ירדה על מישפחת בן-גוריון. אשה תל-אביבית, הטוענת כי היא אנטיסמית, כתו של הצאר הרוסי האחרון, הכניסה לראשה כי גליה, בתו של עזריאל בן-גוריון, היא בתה אשר נגזלה ממנה. האשה נוסעת עתה מדי פעם לרמת-גן לבית-הספר שבו לומדת נכדתו של דוד בן-גוריון.

הרב ניסים בחנות של חרס'נה * אנס בבית-הספר * תל-נוודו'י * שיא כתבות העיתונות

דח

חרם דרבנו ניסים

שום חוק בישראל אינו מחייב אדם חי ללכת ולהתפלל. אולם ברגע שאורח ישראל מת, הוא עובר לסמכותם הבלעדית של אנשי הדת. אפילו בקיבוצי השומר-הצעיר משתלט הרב על כל טקסי הקבורה. בעוד שספר תהלים (קט"ו) טען כי מתים לא יהללו יה, נוצר בארץ מצב הפוך. לכן בערה חמתו הצדיקה של יצחק ניסים, כאשר הובאו לידעתו פרטי עצרת האזכרה שעמדה להיערך לחיים ויצמן, הם חיללו את כל המסורות הקדושות. את "אל מלא רחמים" עמדו בעלי הטקס להשי-מיע בלויי פסנתר ותזמורת. איש לא עמד לרעם: "קדיש". והאזכרה נקבעה לא ליום מותו של ויצמן, אלא ביום השנה להצהרת בלפור — יום שנקבע על-ידי מאיר וייסגל, ידיד-חייו של הנשיא המנוח. כיום הוזכרו הרשמי.

הרב ניסים דחה בתוקף את ההזמנה ל- בוא לעצרת. ברצותו שדבר הסירוב יודע ברבים וירחיע את כל שומרי המסורת מלהשתתף. לא סמך ניסים על ניסים: מיכתבו הגיע לשני עיתוני-הערב ופורסם שעות מעטות לפני התחלת העצרת. שור בחנות חרס'נה. היה זה הקש ששבר את הגב הסבלני של כמה מראשי מפא"י. הם שתקו כאשר איים ניסים להטיל חרם על חלב תנובה, אם לא יפסק גידול החזירים במשקים. למרות שחשדו כי ב- פעולה מעוניינים כמה ממחירי תנובה. הם שתקו גם כאשר הטיל הרב ניסים חרם על גייר מיפעלי חדרה, אף שסברו כי כמה חברי-כנסת דתיים, העוסקים ב- עסקי גייר, יפיקו תועלת חומרית מייבוא גייר מתוצרת חוץ.

הפעם פקעה סבלנותם. מחצר בן-גוריון באו אימים קודרים בפיתורי הרב הראשי. הרב הגיב בחריפות. טען שלא מונה על-ידי המדינה אלא על-ידי ציבור, שהוא מהווה סמכות עליינה ועצמאית. בדומה לבית-המשפט העליון.

אולם בסיס הרוב היה רעוע. מאוחר-גר-כחו מצביאי הדת לדעת כי היתה זאת טעות מצידם, כשהכתירו את גייר המיכ-תבים של הרבנים הראשיים בכותרת ה' רשמית של "מדינת ישראל" והפכו את הרבנים לשכירי המדינה. אם חשבו בשעתו להשליט בצורה זו את הרבנים על המדינה ולתת להם סמכות רשמית, הרי עתה נש-קפת להם הסכנה כי המדינה תשתלט על הרבנים, תחבש מהם משמעת, כמו מכל פקיד שכיר אחר במנגנון המדינה. כשהתקרב המאבק לשיא, גבר בצמרת המישפגתית הרגז על ניסים, שנהג ל-דעתה, כשור בחנות חרס'נה. יהיה דרוש כל הכישרון החלקלק של זרח ורהפטיג וחבריו כדי להחזיר את אחרית הפשרה. שבה הם רגילים לנצח את ניצחונותיהם המזהירים ביותר בשטח הכפייה הדתית.

חינוך

האיש בא

"ילדה, את רוצה סוכריה?" שאל האיש את התלמידה בת ה-9. הילדה רצתה.

יחזקאל המאירי, כתב ידיעות אחרונות כי צפת, שסיפק לעיתונו ידיעה שורה פנינים בלתי-ספורות.

כתב המאירי: "נסיון רצח נתגלה אתמול בשיכוננו הר כנען, שעה שבולבול חיים, אל-מנה בת 4, נמצאה פצועה קשה. היא סיפ-רה ששם שחר התנפלו עליה שלושה גברים, שניים החזיקה בידה ורגליה ו-אילו השלישי חתך את צווארה. בנה בן ה-18 של האלמנה בת ה-4, שמע את אמו צועקת שעה שעמדו לשחטה, וטען כי חשב שהיא חולמת".

חנועה

הביטחון מעל לדרגה

האיגרת הקטנה, שעל גבה התנוסס ה' משולש הכחול של הדואר הצבאי, באה ליהודה בכר בעיתה. היא בישרה לו כי עליו להתייצב מיד בבסיס הסמוך לביתו, לקבל לידיו בחורה את מכוניתו, גיפ ש-גוייס למיבצע סיני בתחילת השנה שעברה.

בבסיס חיכתה לבכר, תושב אילת צעיר, המתפרנס מהסעת תיירים והדרכתם בדרכי הערבה, הפתחה בלתי-נעימה: הגיפ היה הרוס לגמרי ונזקק לבדק רציני. הסדנה הצבאית לא יכלה לקבל על עצמה את מלאכת התיקון ובכר נאלץ להעביר את הגיפ לצפון. לו נתקל בו בדרך שוטר-תנועה היה רושם לו בודאי דו"ח עבירה רב סעיפים.

אישור או לא? מצוייד באישור ה' מיפקדה הצבאית על אי-יכולתה לתקן את הגיפ באילת, פנה בכר למפקח לישכת ה' תנועה במישטרת באר-שבע. זה הוציא לו אישור, כי הוא מרשה לגיפ המקולקל לנוע בדרך באר-שבע-תל-אביב עד למר-סך שבו יוכנס לתיקון.

בהצטלבות הראשונה נעצר בכר על-ידי רוכב אופנוע חבוש שריולים לבנים. ב-תנועת יד מלאה ביטחון הציג הנהג את

האיש הכניס את הילדה לבית-השימוש של בית-הספר תל-נוודו, ברחוב פריש-מן בתל-אביב. שם שלף סכין ואיים על הילדה לרצחה אם תצעק. בעוד הילדה ה' מומה ורועדת מפחד, ביצע בה מעשה מגר-נה וברח.

זה קרה לפני שנה וחצי. במשך ימים רבים אחרי-כן פחדו 1400 ילדי בית-הספר העצום, בעל שני הבניינים הגדולים ושתי המישרות, להיכנס לבית-השימוש שלהם. כמה פעמים ביום היו מורות עייפות נאל-צות להרגיע ילדים נסערים, שרצו אליהן בקריאות היסטוריות: "האיש בא! האיש בא!"

בפנית החצר, מאן מרחף על בית-הספר תל-נוודו פחד מפני כל הסטיות ו-הפשעים הקשורים בכל העולם בבתי-שימוש ציבוריים, בייחוד בסביבת קהל יל-דים. בשבוע שעבר ירדה עליו הידיעה כי רעם: העירייה החליטה לקחת חלק משט-חצר בית-הספר, פינת רהובות סירקין ו-מנדלי, ולהקים עליו בית-שימוש צבורי. נימוק העירייה: "אין ברירה". בכל סביבת כיכר דיזונגוף לא נמצא מקום מת-אים אחר השייך לעירייה. היתה זאת רק אמת חלקית: סמוך יותר לכיכר, בהתחלת רחוב דוב הוז, יש כיכר קטנה המתאימה מאוד למטרה זו. אולם שכני כיכר זו יצאו במחאה תקיפה, וגרמו לנסיגה מבהלת של העירייה.

השבוע, ביום שנקבע להתחלת העבודה, התאספו כמה מאות מבין אלפי ההורים, ביניהם אנשים בעלי עמדה ציבורית, ב-חצר המועדת לפורענות ונשבעו שלא יתנו לבצע את המזימה. מנהל בית-הספר נאם לפני הנאספים וחיקק את ידיהם ב-מאבק. בפעם הראשונה בתולדות החינוך עמדו מורים, הורים וילדים בחזית אחת, מוכנים לעלות יחדיו על הבריקדות.

עיתונות

חלום בלהות

סיפור השבוע היה שייך, ללא ספק, ל-

גברת מילר מנשקת נשיקת-פרידה

האמריקאית מרילין מונרו, שהתגירה ונישאה למחזאי היהודי ארתור מילר, רוכבת על מכוניתו של בעלה, היוצא בבוקר לערוך קניות בעיר ונפרדת ממנו בנשיקה.